

SM094:00/2011

OIKEUSMINISTERIÖ

LAUSUNTO

Lainvalmisteluosasto

7.5.2012

46/43/2012/Lavo

Sisäasiainministeriö

SISÄASIAINMINISTERIÖ

08.05.2012

INRIKESMINISTERIET

Lausuntopyyntönnö 28.3.2012

**LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI POLIISIN HALLINNOSTA
ANNETUN LAIN 15 §:N MUUTTAMISESTA JA ERÄIKSI SIIHEN LIITYVIKSI
LAEIKSI**

Sisäasiainministeriö on pyytänyt oikeusministeriön lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta laiksi poliisin hallinnosta annetun lain 15 §:n muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi sekä sisäasiainministeriön poliisimiesvirkojen eroamisikää koskevan selvityshankkeen loppuraportista siltä osin kuin raportilla on vaikutusta hallituksen esitysluonnokseen.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettaviksi poliisimiesvirkojen eroamisikäsäännöksiä siten, että poliisimiehiä koskevista eroamisikäsäännöksistä luovutaan siirtymäajan jälkeen ja poliisimiehiin sovelletaan 68 vuoden eroamisikää. Lain voimaantullessa poliisimiehet voisivat halutessaan jatkaa virkauraansa 68 vuoden eroamisikänsä asti.

Lausuntonaan oikeusministeriö esittää seuraavan.

Esitysluonnoksessa ehdotettua poliisimiehiä koskevien erillisten eroamisikäsäännösten kumoamista arvioidaan perustuslaissa turvatun yhdenvertaisuuden (6 §) ja omaisuuden suojan (15 §) kannalta. Perustuslakivaliokunnan asiaa koskevia lausuntoja selostetaan asianmukaisesti, joskin esitysluonnoksessa on jonkun verran turhia toistoja. Esitysluonnokseen sisältyy myös asianmukainen selostus Euroopan unionin yhdenvertaisuutta koskevasta lainsäädännöstä.

Nykyinen asetustasoinen poliisimiesten eroamisikää koskeva sääntely on sekä perustuslakivaliokunnan lausunnoissa että korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytännössä todettu perustuslain vastaiseksi. Oikeusministeriö puoltaa lainsäädännön kiireellistä uudistamista.

Tarkoituksena on, että ehdotetut muutokset tulisivat voimaan täysimääräisesti vuoden 1960 jälkeen syntyneillä henkilöillä. Sitä ennen syntyneet voisivat valita eläkkeelle jäämisen ajankohtansa nykyisäännösten mukaisissa 60 vuoden

J:\LAVO\YHTEINEN\LAUSUNTO\2012\sm0705.sp (Poliisin eroamisikä).doc

Käyntiosoite
Korkeavuorenkatu 37
00130 HELSINKI

Postiosoite
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO

Puhelin
(09) 160 03

Telekopio
(09) 1606 7730

Sähköpostiosoite
kirjaamo.om@om.fi

tai 63 vuoden iässä tai jatkaa työskentelyä 68 ikävuoteen asti. Asiasta säädetäisiin siirtymäsäännöksissä siten, että kyseessä olevien virkamiesten ”valtion eläkelain (1295/2006) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu eroamisikä” on joko 60 tai 63 vuotta. Siirtymäsäännösten viimeisen momentin mukaan ”poliisimiehet, joilla on 2 ja 3 momentissa tarkoitettu eroamisikä, eivät kuitenkaan ole velvollisia eroamaan eroamisiässään”.

Ehdotettu ratkaisu näyttää vaikeasti ymmärrettävältä ja lakitekniseltä kannalta epäonnistuneelta. Varsinkin ilmaiset ”valtion eläkelain 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu eroamisikä” ja ”eivät ole velvollisia eroamaan eroamisiässään” ovat hämmentäviä, koska eläkelainsäädännössä ei säädetä eroamisiästä.

Esityksestä tulisi selkeämmin ilmetä miten ja minkä lain nojalla toisaalta vanhuuseläkettä koskeva ikä ja toisaalta (pakollinen) eroamisikä määräytyvät. Kun tarkoituksena on, että poliisimiehillä ei olisi enää erityisiä eroamisikiä, vaan että heihin sovellettaisiin valtion virkamiehiä koskevia säännöksiä, näyttää siltä, että 68 vuoden eroamisiästä säättäminen poliisin hallinnosta annetussa laissa on tarpeetonta ja että viittaaminen valtion virkamieslakiin olisi asianmukaisempi ratkaisu.

Esitysluonnoksesta ehdotetaan kumottavaksi virkamieslain 35 §:n 2 momentti, jonka mukaan asetuksella voidaan säätää, että virassa, jonka laatu sitä vaatii, eroamisikä on yleistä eroamisikää alempi. Kumottavaksi ehdotettu säännös koskee muitakin kuin poliisin virkoja ja edellyttää sen vuoksi valtiovarainministeriön esittelylupaa.

Perustelujen mukaan poliisin hallinnosta annetun asetuksen 24 ja 34 § kumotaan. Tätä koskevaa säännöstä ei kuitenkaan ole otettu siirtymäsäännöksiin.

Ylijohtaja

Pekka Nurmi

Lainsäädäntöneuvos

Sten Palmgren